

1 Bestemming onbekend

- Geef burgers lokaal zelf de ruimte om de ruimtelijke ontwikkeling in te vullen. (onder andere de stankwet, grondexploitatiewet en WILG).
- Gemeenten en burgers moeten die mogelijkheden meer grijpen. Het gaat niet alleen over bomen, maar ook over banen.
- Dorpsontwikkelingsmaatschappij (DOM) = slim.

Aanwezig kamerlid: Ger Koopmans (CDA)

Tijdens de discussie over "bestemming onbekend" is de Wet Inrichting landelijk Gebied (WILG) sterk aan bod geweest. Om bewoners dan ook daadwerkelijk zeggenschap te laten hebben over hun gebied gaat de huidige decentralisatie naar provincies zoals vorm gegeven in de WILG niet ver genoeg. Er moet ook decentralisatie doorgevoerd worden naar de gemeenten. Zij kunnen op hun beurt ervoor zorgen dat groepen bewoners ook zelf met een bepaald budget investeren in hun gebied. Binnenkort zal de ontwerp-WILG in de tweede kamer worden besproken in deze verdergaande decentralisatie worden ingebracht. Tevens komt aan bod dat bewoners goed zelf dingen kunnen regelen. Maar dan moeten ze daar wel de kans voor hebben. Gezocht moet worden naar eigen instrumenten (zoals een Dorpsontwikkelingsmaatschappij) om dorpen in staat te stellen zelf zaken te regelen. Een DOM zorgt voor vergroting van de eigen verantwoordelijkheid bij bewoners en maakt het mogelijk om ontwikkelingen op het gebied van woningbouw aan te pakken in én met het dorp. Ook moet creativiteit meer gestimuleerd worden. Dorpsraden/dorpsbelangen moeten daarom worden aangespoord zich te mobiliseren en te ontwikkelen tot serieuze samenwerkingspartners.

2 Uit vrije beweging?

- Overheid moet op creatieve wijze bedrijven faciliteren om met hun kennis vrijwilligers te ondersteunen.
- Overheid kan niet automatisch beschikken over de inzet van burgers.
- Vrijwilligers zijn er niet om gaten te dichten.

Aanwezig kamerlid: Bas van der Vlies (SGP)

Plattelandsbewoners willen graag vrijwilligerswerk doen voor hun dorp. Door de vele wet- en regelgeving met betrekking tot het beheer van bijvoorbeeld dorpshuizen, wordt het lastiger voor vrijwilligers om deze taak op zich te nemen. Vrijwilligers in de kantine van een dorps-huis moeten bijvoorbeeld een diploma sociale hygiëne halen. De veelheid aan wet- en regelgeving stond in deze discussie centraal en werd ook door de kamerleden als een probleem ervaren. Voor voorzieningen op het platteland zijn er soms nadelige regelingen die afgeschaft moet worden. Zo hebben dorpshuizen niet veel voordeel van giften in tegenstelling tot bijvoorbeeld kerken. Volgens het successierecht zoals opgenomen in de belastingwet vallen dorpshuizen onder de categorie "hoog tarief" omdat deze niet aangemerkt worden als instellingen van algemeen nut zoals kerken die vallen onder de categorie "laag tarief". Dit betekent dat dorpshuizen die een bijdrage goed kunnen gebruiken, daar nu het volle pond belasting over moeten betalen. Het voorstel wordt dan ook gedaan om de belastingwetgeving te herzien als het gaat om successierechten ten behoeve van giften aan dorpshuizen (als ook sport-, jeugd- en sociaal-culturele verenigingen). Een ander onderwerp waarover gepraat heeft het in schakelen van een maatschappelijke dienstplicht voor bedrijven met de mogelijkheid van aftrek van belastingen. Nu staan er veel bedrijven open voor maatschappelijk

ondernemen, ook zonder die extra steun van de overheid. Echter een zetje in de juiste richting is nooit verkeerd.

3 Help, de auto is er niet

- Bewoners moeten draagvlak organiseren en een gemeente kan vanaf begin procesondersteuning bieden.
- Berijming via maatwerk: maak een kilometerheffing variabel in relatie tot andere vervoersmogelijkheden.
- Maatwerk in regels: durf te redeneren vanuit kleinschaligheid.
- Bundeling van vervoersstromen.

Aanwezige kamerleden:

Jan Mastwijk (CDA)

Arie Slob (Christenunie)

Als plattelandsbewoner moet je redeneren vanuit kleinschaligheid en samenwerking zoals bijvoorbeeld afspraken maken met kleine vervoerders en het bundelen van vervoersstromen. Dit betekent dat ook de overheid méér moet redeneren vanuit kleinschaligheid. Dit gebeurt nog onvoldoende. Voorgesteld wordt om verschillende soorten van vervoer in een gemeente te inventariseren, deze te bundelen en door middel van één geldstroom samen te werken in een gebied: gemeente (o.a. Wet Maatschappelijke Ondersteuning), taxi- en busvervoer etc. Daarnaast zijn plattelandsbewoners in veel gevallen afhankelijk van een auto, omdat het netwerk van openbaar vervoer soms dun is. Tevens worden relatief grote afstanden gereden naar de dichtstbijzijnde voorzieningen. Het invoeren van een kilometerheffing zou dan voor veel plattelandbewoners nadelig zijn. Mocht de kilometerheffing er komen dan dient rekening gehouden te

Uitkomsten debat en werkgroepen

De plenaire discussie is in 9 werkgroepen voorbereid door het formuleren van stellingen en/of voorstellen. Deze stellingen vormden de basis van de discussie die met de kamerleden werd gevoerd. Ieder artikel wordt met deze geformuleerde stellingen en/of voorstellen geïntroduceerd.

worden met het platteland. De kilometerheffing is bedoeld om het openbaar vervoer te bevorderen en de auto selectiever te gebruiken. Tijdens de discussie wordt het uitgangspunt gehanteerd dat als er geen openbaar vervoer is en ook geen kilometerheffing zal zijn: gedifferentieerde beprijzing voor het autorijden naar gelang de aanwezigheid van openbaar vervoer! Om het gebrek aan openbaar vervoer op te vangen wordt veel gebruik gemaakt van vrijwillige chauffeurs. Deze vrijwilligers dienen te voldoen aan de Taxiwetgeving en een chauffeursdiploma te hebben. Gepleit wordt voor een vrijstelling voor vrijwilligers.

4 (Aan)gepast wonen

- Betrokkenheid en creativiteit van burgers stimuleren. Rijk verplichten bewoners te betrekken en samen een woonvisie te ontwikkelen
- Professionele begeleiding van lokale initiatieven faciliteren.
- Aanpassing c.q. vereenvoudiging van regelgeving.
- Bestemmingen voor woningbouw flexibeler.
- Stankcirkels verruimen.

Gemeenten hebben op het gebied van woningbouw voldoende beleidsruimte om keuzes te maken die tegemoet komen aan de wensen van de gemeenschap. Gemeenten moeten zich daar echter flexibel in opstellen. Gemeenten kunnen afspraken maken met de woningbouwcorporaties over wat er wel en niet gebouwd gaat worden en tegen welke prijs. Gemeenten kunnen gedifferentieerde grondprijzen aanbieden zodat wonen voor jong en oud ook betaalbaar blijft, kunnen maatregelen treffen om woningsplitsing toe te staan zodat bijvoorbeeld ouders zelfstandig bij kinderen kunnen

wonen, de welstandscommissie afschaffen. Belangrijk is wel dat de overheid goed moet luisteren naar de samenleving. Dat kunnen zij doen door het gezamenlijk opstellen van een woonvisie. Zo willen veel ouderen en jongeren in hun eigen dorp blijven wonen maar als er woonruimte beschikbaar komt staat deze ook open voor mensen buiten het dorp. Een vraag die hierbij rijst is of de sociaal economische gebondenheid zoals voorheen opgenomen in de Huisvestingswet niet opnieuw ingevoerd moet worden. De commissie voor het ouderenbeleid komt eind 2005 met een rapport waarin een relatie wordt gelegd tussen bewoning en voorzieningen. Het zal tevens een pleidooi zijn voor een woningbouwprogramma voor kleine kernen.

5 Werk in uitvoering

- Niet conserveren maar stimuleren.
- Stimuleren van jong ondernemerschap.
- Eigen economische, streekgerichte infrastructuur versterken.
- Zeggenschap burgers met betrekking tot eigen omgeving vergroten.
- Bewustwording van eigen kwaliteit, ruimte voor eigen initiatief.
- Eenduidige aanpak.
- Verandering van houding van overheden: ideeën van bewoners voorop.
- Ruimte binnen planologische kaders.

Al 3000 jaar gaan werken en wonen op het platteland samen. De situatie op het platteland is echter totaal veranderd. Landbouw is allang niet meer de belangrijkste economische drager van het platteland. Door het verminderende aandeel van de landbouw in de plattelandseconomie, zijn er nieuwe kansen voor het MKB op het platteland. Deze heeft dan ook een flinke groei potentie. Er moet meer ruimte komen voor deze ondernemers. Daarbij

moet meer werkgelegenheid voor jongeren gecreëerd worden. Bestuurders en burgers moeten daar samen vorm aan geven. De nota Ruimte biedt voldoende ruimte voor wonen en werken. De aard en schaal moeten echter wel passend zijn voor het platteland.

Aanwezige kamerleden:

Joanneke Kruijsen (PVDA) (foto)

Wien van den Brink (LPF)

6 Op volle kracht vooruit

- Je kunt altijd alles! Spring eventueel naar een andere bestuurslaag (rechtstreeks contact met provincie in plaats van gemeente).
- Faciliteer dorpsraden, visies, gebiedsplatform, LEADER-werkwijze.
- Verbod op binnen zitten, 'kan niet' van ambtenaren.
- Burgers – benchmarken – bestuur; rapportcijfers voor bestuur.

Aanwezige kamerleden:

Thea Fierens (PVDA)

Annie Schreijer-Perik (CDA)

Er bestaat ontevredenheid over de manier waarop de overheid met burgers omgaat. Burgers voelen zich niet gehoord, maar maken ook niet altijd gebruik van de mogelijkheden die de democratie biedt. Het contact tussen bestuurders en bewo-

ners kan verbeterd worden. Gezocht is naar het handvaten voor dit contact. Door ambtenaren moet gewerkt worden aan verbetering van het contact. Ze moeten kijken naar andere mogelijkheden en andere vormen van integrale beleidsvorming. Er zijn bijvoorbeeld mogelijkheden in de gebiedsgerichte projecten en in het aanstellen van een contactambtenaar. Soms ontbreekt het de bewoners aan kracht om door te breken bij de ambtenaar. Een betere manier is dat de overheid haar diensten aanbiedt. Het is een samenwerking tussen twee partijen. Echter de overheid moet voor verbinding zorgen en moet mensen bij elkaar brengen en draagvlak creëren.

7 Plattelandsbelasting

- Het platteland is van belang voor heel Nederland en dus moet er voor betaald worden.
- De maatschappelijke waardering moet worden vertaald in een economische waarde van het platteland.

Aanwezig kamerlid: Henk Jan Ormel (CDA)

Het platteland is steeds meer het overloopgebied van de steden, waardoor de gehele samenleving belang heeft bij het instandhouden ervan. Het vertegenwoordigt bepaalde waarden, zoals de productiewaarde en de beleevingswaarde. Gesteld kan worden dat het platteland belasting – oftewel medefinanciering – nodig heeft om in stand te blijven en zich te ontwikkelen. In het plenaire debat wordt zeer verdeeld gereageerd over het al dan niet betalen voor het platteland. Bij de landbouw begrotingsbehandeling kan gevraagd worden, waarom er alleen geld gaat naar landbouw en niet naar het sociaal economisch versterken van het platteland. Bepleit wordt ook, om breder te denken dan alleen Nederland.

8 De toekomst van het PlattelandsParlement

- PlattelandsParlement is belangrijk en urgent:
- Is een platform (van lokale en regionale organisaties)
- Is een spreekbuis (dwarsverbanden)
- Kan beleid beïnvloeden
- Kan groeien naar een plattelandsbeweging?
- PlattelandsParlement proces met periodiek regionale dagen en een landelijke dag.

Aanwezig kamerlid in de discussie: Niesco Dubbelboer (PVDA)

Plattelandbewoners denken vanuit de identiteit, de kwaliteit en de kansen in hun regio. Daarop voelen zij zich immers het sterkst betrokken. Zij willen ook verantwoordelijkheid nemen voor de verdere ontwikkeling daarvan. Dat blijkt uit de vele nieuwe initiatieven en vormen van zelforganisatie en de interesse voor het PlattelandsParlement. De verdere ontwikkeling van een PlattelandsParlement is belangrijk en urgent. Het is belangrijk omdat het een geschikt instrument blijkt te zijn voor directe communicatie tussen plattelands-actoren met Tweede Kamer en rijksoverheid. Dit instrument lijkt ook geschikt voor communicatie op het niveau van provincie of gemeente. Het PlattelandsParlement is geen statisch gebeuren en er moet continuïteit aan gegeven worden is de mening tijdens de discussie. Voorgesteld wordt om via gemeentelijke en provinciale bijeenkomsten thema's en knelpunten (regelgeving/blokkades) te bespreken en voor

te leggen in een nationaal PlattelandsParlement aan de rijksoverheid. De regionale bijeenkomsten kunnen zorgen dus voor agendering op nationaal niveau. De aanwezige kamerleden zijn voorstander om het PlattelandsParlement te faciliteren.

9 Jongeren aan het woord

- Overheid moet initiatieven stimuleren die het imago van het platteland bij jongeren verbeteren.
- Ondersteunen van projecten over jongerenparticipatie, film en cultuur, koppeling met jongerencultuur, beter gebruik van (nieuwe) media.

Bij plattelandsontwikkeling zijn alle groepen dus ook de jongeren nodig. We moeten als samenleving met elkaar willen samenwerken. Bij andere partijen moet niet alleen worden samengewerkt met jongeren omdat zij dat willen: de wil bij andere partijen moet aanwezig zijn. De politiek moet het belang van een goed imago van het platteland inzien. Jongeren identificeren zich niet met "rust en ruimte" van het platteland; jongeren willen graag dingen doen. De overheid moet hier meer kansen voor bieden. Bijvoorbeeld door het zorgen voor een betere internet aansluiting op het platteland, door ondersteuning te bieden aan jongeren om bestuurlijke ervaring op te doen, door positieve aandacht te besteden aan jongeren (niet alleen probleemjongeren), door stimuleren met een "ja, mits" en niet een "nee, tenzij" cultuur en door het aanbieden van een jongerenloket bij de gemeente.

Afwezig Kamerlid: Erik van Lith (CDA) (verhindert)

Reacties Projecten-carroussel

Projecten-carroussel; power van het platteland

De projecten-carroussel was vooral bedoeld voor de mensen die van 'doen' houden. Bezoekster van de projecten-carroussel, Lidwien Vos de Weal, wilde ook graag horen en zien wat er gebeurd op het gebied van Plattelandsontwikkeling, vandaar haar aanwezigheid op de projecten-carroussel op het PlattelandsParlement. De aanwezigheid van Lidwien op deze dag was er ook vanuit

interesse vanuit haar eigen bedrijf, een wijngaard in Lelystad, en vanuit haar werk voor de Stichting Volkshogeschoolwerk. Ze voelt zich erg betrokken met het platteland.

Een aantal zaken komen duidelijk naar voren op de projecten-carroussel. "Wat opviel was dat er zoveel power uitstraalde van de aanwezige projecten. Mensen stonden op de markt deels voor hun eigen belang, maar ook voor het gezamenlijke belang om te laten zien wat er allemaal gebeurt op het platteland. Dat vond ik erg indrukwekkend om te zien". Op de markt stonden bewoners met hun eigen initiatieven ingedeeld per provincie. "De

Tien-dorpen-overleg eigenlijk best bijzonder

De standhouders vertelden actief zowel voor als achter hun stand over hun project. Een bijzondere plaats op de markt nam het project uit de provincie Flevoland in: gesitueerd op het marktplein in het midden van het projectendorp. De standhouders presenteerden hun bijzondere en/of aansprekende project op het PlattelandsParlement. Hanny Hof uit Marknesse vertelde over het tien-dorpen-overleg. De tien dorpen uit de Noordoostpolder, provincie Flevoland, werken samen en doordat er op gezette tijden wordt vergaderd, zijn er meer mogelijkheden om kennis en ervaring uit te wisselen en van elkaar te leren. Zo wordt voorkomen dat hetzelfde wiel door alle dorpen opnieuw uitgevonden moet worden. Het voorzitterschap wisselt ieder jaar en zo zijn de besturen eens in de tien jaar "de polder rond". Hanny is secretaris van het tien-dorpen-overleg.

vond ze nog wel te beseffen dat het project dat is ontstaan in de Noordoostpolder eigenlijk best bijzonder is. "We kregen reacties van verschillende kanten dat het een erg goed idee is, ook voor andere gebieden in Nederland. Mensen zien het als kans om samen te werken als dorpen en dat is het ook."

De vorm van de projecten-carroussel vindt de standhoudster goed. "We hadden een korte presentatie voorbereid, maar die bleek niet echt nodig te zijn. Er werd meer informeel met elkaar gepraat, dat is ook beter want dan kun je gelijk op elkaar inhaken en reageren".

Zelf vond ze het een erg gezellige en geslaagde dag. Er was genoeg gelegenheid om mensen te spreken. Er zijn zelfs enkele telefoonnummers uitgewisseld.

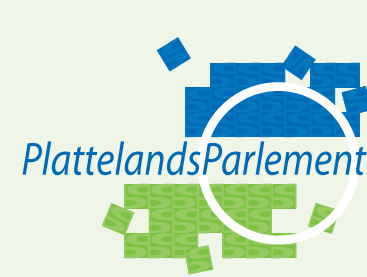
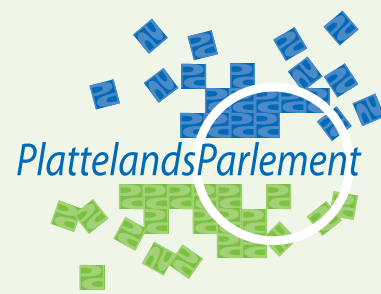
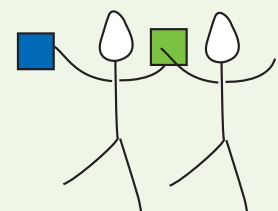
vorm van de markt was erg flitsend. Mensen deden actief mee en stonden niet alleen achter maar ook vóór de stand. Daarnaast werd er door de stadsomroeper de gang in gehouden en voelde ik me verplicht om actief vragen te stellen omdat ik maar een kwartier had per project?"

Ook vond Lidwien het opvallend dat in veel projecten de samenwerking centraal staat. Samenwerking tussen verschillende groepen als bijvoorbeeld dorpsbelangen, banken, gemeenten, bibliotheken en jongeren. "Samenwerking en allianties tussen verschillende groepen is toch blijikbaar de sleutel tot succes!"

Niet alleen over de projecten-carroussel is Lidwien positief. Ook de wijze waarop de landelijke politici en de jongeren zijn betrokken tijdens het PlattelandsParlement was volgens Lidwien succesvol.

"Een paar dagen na het PlattelandsParlement werd ik opgebeld door een gemeente raadslid uit Brabant met de vraag om informatie over het project. Zelf had hij deelgenomen aan de discussiegroepen, en was geïnteresseerd geraakt na het lezen van het programmaboekje".

Hanny is tot slot van mening dat het voor de kamerleden ook een erg interessante dag is geweest. Ze hebben goed kunnen ondervinden wat er allemaal gebeurt op het platteland.

www.plattelandsparlement.nl

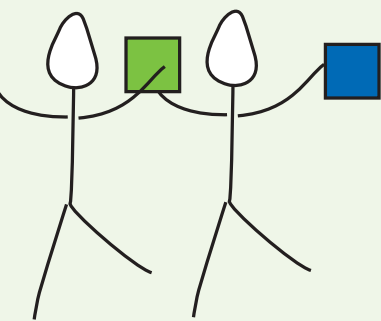
Op 8 oktober, tijdens het eerste PlattelandsParlement, is de website www.plattelandsparlement.nl geopend. Op deze website kunt u op de hoogte blijven van alle ontwikkelingen over het PlattelandsParlement. U vindt hier bijvoorbeeld uitgebreide verslagen van de discussies uit de werkgroepen en de plenaire discussies. Tevens kunt u hier de video opnamen van de standhouders op de projectencarroussel bekijken. Daarnaast zijn de toezeggingen die de

kamerleden hebben gedaan tijdens de plenaire discussie te vinden op de site. U wordt regelmatig op de hoogte gehouden hoe de organisatoren van het PlattelandsParlement de kamerleden blijven volgen om te kijken of zij zich aan hun afspraken houden.

Wilt u op de hoogte blijven van de ontwikkelingen via de digitale nieuwsbrief? Meldt u zich dan aan op de website.

Kamerlid H.E. Waalkens (PVDA)

Onderstaande organisaties hebben het eerste PlattelandsParlement mogelijk gemaakt

Het PlattelandsParlement is een initiatief van van de Landelijke Vereniging Kleine Kernen, Netwerk Plattelandsontwikkeling/Leader+netwerk en KNHM.

www.netwerkplatteland.nl
T 033 - 4326024

Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij
T 026 - 4455146

www.lvkk.nl
T 0522 - 480369

Platteland in zicht, bewoners aan het roer

PlattelandsParlement krijgt vervolg!

Het eerste PlattelandsParlement op 8 oktober was een groot succes. Via vele kanalen bereikten de initiatiefnemers - het Nationaal Netwerk Plattelandsontwikkeling, de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen en de Koninklijke Heidemaatschappij - positieve reacties. Het PlattelandsParlement is een fenomeen dat past in Nederland; het geeft ruimte aan de stem van de plattelandsbewoners; en het PlattelandsParlement moet verder ontwikkeld worden! Er was ook opbouwende kritiek. Niet alle doelgroepen, die wonen en werken op het platteland, waren vertegenwoordigd. Bovendien moet er hard gewerkt worden aan het imago van het platteland. Alle reacties tesamen worden door de initiatiefnemers meegenomen in de verdere ontwikkeling van het PlattelandsParlement. Op 30 november zijn daarover belangrijke uitgangspunten geformuleerd en intenties naar elkaar uitgesproken voor het vervolg.

Als centrale doelstelling is geformuleerd, het vergroten van de betrokkenheid en de invloed van de 6 miljoen plattelandsbewoners op de ontwikkeling van het platteland in Nederland en Europa. Het PlattelandsParlement als instrument is daarbij zeer belangrijk voor de directe communicatie tussen bewoners en landelijke overheid. De samenleving staat centraal en niet de specifieke doel-

groep. De initiatiefnemers zijn van mening dat zij zich vooral moeten richten op een nationaal PlattelandsParlement dat één keer in de twee jaar zal worden georganiseerd. Om de juiste onderwerpen op de landelijke agenda van het PlattelandsParlement te krijgen, zullen zij provinciale en regionale PlattelandsParlementen stimuleren en ondersteunen. Het gaat erom dat de stem van de plattelandsbewoners de

nationale politiek bereikt en dat de politici werk maken van de signalen, die de plattelandsbewoners laten horen. De initiatiefnemers hebben daarbij de intentie uitgesproken met elkaar er voor te zorgen dat de toezeggingen gedaan door politici worden gevolgd. Houden zij zich aan hun woord? Wat is het resultaat? Het is belangrijk, dat u als bewoner daarover wordt geïnformeerd. Dat

zal onder andere plaatsvinden via de website www.plattelandsparlement.nl.

De LVKK, het Netwerk Platteland en de KNHM vormen de kerngroep. Daarnaast zijn andere organisaties nodig om zo veel mogelijk plattelandsbewoners te bereiken. Zij kunnen samen met de kerngroep de plattelandsbewoners mobiliseren, ondersteunen of faciliteren.

Belangrijk is dat de plattelandsbewoners zelf het woord voeren op het PlattelandsParlement en de stem van het platteland zo hard mogelijk te laten horen. Dat is volgens de initiatiefnemers de manier om het beleid en de landelijke politiek te beïnvloeden! Niet voor iedereen is dat even gemakkelijk. Daarom heeft de kerngroep ook de hulp van andere organisaties nodig. Activeer en stimuleer burgers en vertel dat hun stem belangrijk is.

Op onze beurt zal de kerngroep bewoners en organisaties informeren over beleid en mogelijkheden.

